

تحلیلی پیرامون مجازات رجم

مؤلف: دکتر مصطفی ابراهیم زامی

مترجم: هاشم حسین پناهی

سرشناسه: زلمی، مصطفیٰ ابراهیم ۱۹۴۴ - م. Zalami, Mustafa Ibrahim
عنوان قرارداد: لا رجم فی القرن. فارسی
عنوان و نام پدیدآور: تحلیلی پیرامون محبت رجم / مولف مصطفیٰ ابراهیم زلمی؛ مترجم
هاشم حسین پناهی.
مشخصات نشر: مریوان: زریبار، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۶۱۹-۷-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: سنگسار (فقه)
موضوع: Stoning (Islamic law)
شناسه افزوده: حسین پناهی، هاشم، ۱۳۵۰ - مترجم
رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۲۰۴۱/ز۸/۶/۱۹۵ BP
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۷۵
شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۷۳۰۹۷

حاجی بیرامون مجازات رجم

مؤلف: دکتر صطفی ابراهیم زلی

مترجم: هاشم حسین پناهی

صفحه آری: اسیر زوری

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۸۰

ناشر: زیر بار

تیراژ: ۱۰۰۰

تملیلی بیرامون مجازات «رجم»

۲۳۰۰۰۰

101681

انتشارات زیر بار

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۶۱۹-۷-۵

مرکز پخش: مریوان - پاساژ عدالت - کتابفروشی اندیشه

تلفن: ۰۸۷-۳۴۵۳۳۵۳۰

ایمیل: zrebarpub@gmail.com

فهرست

مقدمه.....	۹
انتیژه‌های، تألیف کتاب.....	۹
بخش اول: سنسار و قرآن.....	۱۵
بخش دوم: سنسار در قضاوت نبوی.....	۴۳
بررسی احادیث رجم.....	۶۰
بخش سوم: چگونگی و کیفیت اثبات شدن گناه زنا.....	۷۱
اول) طریقه‌ی اثبات زنا در قرآن کریم.....	۷۱
دوم) طریقه و روش اثبات زنا در سنت نبوی.....	۷۳
سوم) اثبات گناه زنا طبق اجماع.....	۷۴
بخش چهارم: رجم و قواعد و ضوابط عمومی.....	۷۷
۱- قواعد اصولی [اصول فقه].....	۷۷
۲- قاعده‌ی فقهی که: هیچ قول و کلامی به شخص ساکت نسبت داده نمی‌شود.....	۸۵
۳- قاعده‌ی منطقی و عقلی.....	۸۶

- ۴- قاعده‌ی فلسفی ۸۷
- ۵- قاعده‌ی عقلی: ۸۸
- بخش پنجم: رجم در آراء و نظرات فقها ۹۱
- اول- فقه حنفی: ۹۱
- دوم- فقه مالکی: ۹۳
- سوم- فقه شافعی: ۹۴
- چهارم- فقه جعفری: ۹۶
- پنجم- فقه حنبلی: ۹۹
- ششم- فقه زیدی: ۱۰۰
- هفتم- فقه ظاهری: ۱۰۱
- هشتم- فقه اباضی: ۱۰۱
- بررسی آراء فقهی مذاهبی که ای نظرشان در مورد رجم
بیان گردید: ۱۰۳
- چرا فقه‌های اسلامی جز خوارج و معتزله بر اجرای مجازات رجم
اتفاق نظر دارند؟ ۱۰۵
- بخش ششم: رجم از دیدگاه دانشمندان دینی معاصر ۱۱۵
- اول: استاد بزرگوار و شیخ بزرگ، علامه محمد ابوزهره از
علمای بزرگ مصر ۱۱۵
- دوم: استاد شیخ محمد صنقور! ۱۲۰

- سوم: استاد بابکر فیصل بابکر..... ۱۲۳
- بخش هفتم: رجم در تعالیم اهل کتاب..... ۱۵۱
- ۱- رجم در تورات..... ۱۵۱
- ۲- رجم در انجیل..... ۱۵۳
- موقف قرآن کریم..... ۱۵۴
- بخش هشتم: نتیجه‌گیری..... ۱۶۵

www.ketab.ir

مقدمه

انگیزه های تدوین کتاب

۱- تلاش برای بررسی و تحقیق در خصوص قضیه ی رجم، به گونه ای که این بررسی و تحقیق به دیر از سطحی نگری و تقلید محض باشد.

۲- از ابتدای قرن دوم هجری علمای دینی در مورد مجازات رجم دچار اختلاف نظر شدند. اکثریت دانشمندان و علمای اسلامی مجازات رجم را به عنوان یکی از حدود اسلامی پذیرفته و تعدادی اندک هم با آن به مخالفت برخاستند. از آن زمان تا به حال هیچ یک از موافقین یا مخالفین اجرای مجازات رجم، در این باره تحقیقی علمی که این موضوع مهم را روشن نماید و پیچیدگی ها و شبهه های این مسئله را هدف کند، ارائه نکرده اند.

۳- قرآن کریم مجازات رجم را رد کرده است زیرا نسبت به آن سکوت کرده [و برای زناکار حد شلاق و تازیانه را در نظر گرفته است]. روشن است همانطور که امام شافعی رحمه الله فرموده: قول و کلامی به ساکت نسبت داده نمی شود.

بنابراین اشاره به رجم فقط در کتب حدیث موجود است. از طرف

دیگر امکان ندارد که رسول الله ﷺ با قرآن مخالفت کند.

زیرا آن بزرگوار موظف به تبلیغ رسالتش برای جامعه‌ی بشری بوده و قطعاً امانت خود را [که همان تبلیغ و دعوت به اسلام و قرآن است] بدون هیچ کم و زیادی و به نحو احسن ادا نموده است، به گونه‌ای که زبان از توصیف حُسن و نیکویی این ادای امانت ناتوان و قلم از نوشتن آن قاصر است.

لذا به این بیت از قصیده‌ی بردیه اشاره کرده و هم‌نوا با صاحب قصیده، بردیه می‌گوییم:

فَمَعَ الْإِسْلَامُ فِيهِ أَنَّهُ بَشَرٌ وَأَنَّهُ خَيْرُ خَلْقِ اللَّهِ كُلِّهِمْ

«نهایت شناختن و دانستن بشر در مورد وی آن است که او یک انسان است و براستی بهترین افراد بشر، خدا از میان مخلوقات می‌باشد.»

همین‌طور به این گفتار، فاسود غری، اگوست کنت در خصوص آن حضرت اشاره می‌کنم که گفت: من محمد، گواهی می‌دهم که تو خدا نیستی، ولی از هر جهت و از همه‌ی جنبه‌ها، مافوق بشر هستی. رفع تعارض ظاهری میان قرآن و احادیث، نزد در مورد رجم به یکی از سه روش زیر صورت می‌پذیرد:

اول:

نازل شدن آیه‌ی دوم سوره‌ی نور ﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةً وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ٢٤﴾

۱۱- ترجمه: «(از جمله احکام سوره، یکی این است که) هر يك از زن و مرد زناكار (مؤمن، بالغ، حر) را صد تازیانه بزنید و در (اجرای قوانین) دین خدا رأفت و رحمت کاذب (نسبت بدیشان نداشته باشید، اگر به روز قیامت ایمان دارید، و باید گروهی از مؤمنان بر (اجرای حکم ناظر، و به هنگام زدن تازیانه‌ها و) شکنجه‌ی

بعد از آن بوده است که پیامبر مکرم اسلام ﷺ بنا بر اجتهادش^۱ بر اساس عرف جاهلیت عرب که متأثر از احکام تورات بوده‌اند، به اجرای مجازات رجم حکم کرده‌اند و این قضاوت و حکم ایشان، با نازل شدن این آیه‌ی قرآن نسخ شده است. البته این رویکرد و این فهم و برداشت بسیار به جا و درست می‌باشد و جدل و نپذیرفتن آن از انکار بدیهیات به شمار می‌آید.

ردم:

فرض کنیم حکم کردن پیامبر ﷺ به اجرای مجازات رجم، بعد از نزول آیه‌ی دوم «وریه» در مبنی بر اجرای حد تازیانه برای زانی بوده که قبول این نظر از عقل و ایم دور است. ازیرا پیامبر ﷺ هیچ‌گاه بر خلاف قرآن حکم نفرموده است. حتی در صورتی که این نظریه را صحیح بدانیم، در مورد رجم عمل به قرآن مقدم بر عمل کردن به احادیث می‌باشد. در میان علمای اسلامی قاعده‌ای دینی وجود دارد که همه‌ی دانشمندان و علمای اسلامی بر آن اتفاق نظر دارند. آن قاعده‌ی مهم این است:

«هنگامی که میان دو دلیل شرعی و اصولی و نصی از نصوص دینی، تعارض و تضاد پیش آمد، عمل به دلیل قویتر مقدم است.»

طبق این قاعده‌ی شرعی مورد قبول همه‌ی علما، عمل به قرآن مقدم بر عمل به احادیث است. زیرا بسیار بدیهی و روشن است که دلیل قرآنی از جهت ثبوت و از جهت دلالت روشن و واضح، از حدیث آحاد قوی‌تر

ایشان حاضر باشند.»

۱. در مکتب کلامی اهل سنت - برخلاف مکتب شیعه - اجتهاد پیامبر ﷺ جایز است.
- ۲- احادیثی که امام مالک رحمته‌الله در کتابش الموطأ ذکر کرده است، بعد از وفات وی در سال ۱۹۷ هجری نتوانسته است که منکرین حد رجم را قانع کند. زیرا امام اسماعیل بخاری رحمته‌الله که در سال ۲۵۶ هجری فوت نموده است، روایت دیگری را نقل کرده که

و محکم تر است.

سوم:

باید به این ادعا و گفته توجه کرد که بر اساس تحقیقات دانشمندانی که خود اهل فکر و نظر بوده‌اند و متأثر از تقلید صرف دیگران اظهار نظر نکرده‌اند، احادیثی که در خصوص رجم نقل شده‌اند، از جهات مختلف معیّب و محل شک و تردید می‌باشند. لذا مسلمانان چاره‌ای ندارند. بجز اینکه به جهت حمایت از جان افراد بی‌گناه و جلوگیری از تعدی و ظلم و ساعف، به قرآن رجوع کنند و تنها بر اساس یک تهمت و یا شک و تردیدی در بیان روش کسی که یقیناً پاک متولد شده است، وی را به چنین مجازات گرفتار نکنند. البته توجه به این نکته ضروری است که یقین جز با یقین از بیرون نمی‌آید.

طبق آن یک نفر از عبداللّه ابن ابی اوفی که از صحابه‌ی متأخرین و شخصیتی جدای از سرده‌ی منافقین است، پرسید: آیا رسول خدا - صلی اللّٰه علیه وسلم - حکم به سنگسار کسی کرده است؟ جواب داد: بله. روای می‌گوید: گفتم که آیا قبل از نزول سوره‌ی نور بوده یا بعد از آن؟ جواب داد: نمی‌دانم.